

„mindenkinek van véleménye”

Pipaíró

2010. február • IV. évfolyam, 2. szám

Közéleti Civil Híradó

Ára: 100 Ft

Kiskalendárium

„Telek jutnak eszembe, telek,
régi, kemény, csillagos telek,
murijáró szép falusi utcák,
deres bajszok s nagy piros fülek...

...Ó teleim, gyermeteg telek!
mily bolondul elfeledtelek.
Úgy megfakultatok, mint a gyöngy ha
nem ringatja eleven meleg.
Némelyik már, mint egy szertehullt
láncnak szeme, halkan elgurult...
Pedig amint fogy-fogy a jövőendő,
egyre-egyre drágább lesz a múlt.”

Babits Mihály:

Emlékezés gyermeteg telekre (részlet)

Február – Bőjtelő hava

Február 2. – Gyertyaszentelő Boldogasszony napja
Szűz Mária tisztulásának és Jézus templomi bemutatásának ünnepe.

Gyertyaszentelés, időjárásjóslás: Gyertyaszentelőkor ha esik a hó, fúj a szél, nem tart sokáig a tél.

Február 3. – Balázs napja

Szent Balásznak a torokbetegségek gyógyítójának ünnepe. Balázsáldás, Balázsolás a katolikus templomban a torokbetegségek ellen.

Balázsjárás: adománygyűjtő, iskolába toborzó szokás.

Február 6. – Dorottya napja

Időjárásjóslás: ha Dorottya napkor fagy, Julianna napra megenyhül az idő. („Ha Dorottya szorítja, Julianna tágítja”)

Február 14. – Bálint napja

A néphit szerint a verebek ezen a napon választanak maguknak párt, és ez a tavasz közeledtét jelzi.

Február 16. – Julianna napja

Ókeresztény vértanúk emléknapja.

Időjárásjóslás: általában melegebbre fordul az idő, de néha Julianna megrázza a bundáját, azaz havazik.

Február 18. – Zsuzsanna napja

Ótestamentumi nőalak.

Zsuzsanna-játék: a bibliai történetet megelevenítő drámatikus játék.

Időjárásjóslás: ha ezen a napon megszólal a pacsirta, közeledik a tavasz.

Február 22. – Üszögös Szent Péter

Munkatilalom.

Időjárásjóslás: Péter üti az üszögöt, jön a melegebb idő.

Február 24. – Mátyás napja

Termésjóslás.

Időjárásjóslás: az e napi enyhe idő fagyokat, a fagyos idő ellenben közeli felmelegedést jelent: Ha Mátyás jeget talál, akkor töri, ha nem talál akkor csinál.

Farsang

A farsang január 6-tól, Vízkeresztől a Húsvétvasárnapot megelőző negyven napos bőjt kezdetéig, hamvazószerdáig tartó, változó hosszúságú ünnepi periódus, annak megfelelően hogy mikorra esik a Húsvét.

A farsang a tavaszvárás ősi örömmünnepe. A nagy évéssel, ivásokkal a természetet is hasonló bőségre kívánták készíteni. A farsangról az egyházi és a világi hatóságok egy véleményen voltak: a farsang rendbontással, lármázással, zavarossággal jár, ezért a „tiltandó szokások „közé tartozik. Az egyház a farsangot az ördögök ünnepének tartotta.

A magyar farsangi népszokások a középkorban honosodtak meg. A farsangi napoknak is vannak magyar nyelvben jellegzetes táji megnevezései, pl. a farsangvasárnapot megelőző kövérzsütörtök, „zabálósütörtök” elnevezés onnan származik, hogy ilyenkor kezdték meg a farsangi ételek készítését.

Ónodi Erzsébet, Kissné Mikes Éva gyűjteménye: Kocsikázás, 1938 – Mezőtúr

sét. A bőjt kezdetének elnevezései: hamvazó szerda, szárazszerda, bőjtfogadó szerda. Az e nap után következő csütörtökön, az ún. csonkacsütörtökön még el lehetett fogyasztani a maradékot. A farsang három utolsó napjához, farsang vasárnaphoz, farsang hétfőhöz, és húshagyó keddehez kapcsolódott a legtöbb szokás. Ilyenkor háromnapos táncmulatságot rendeztek, amelyeknek leggyakrabban a kocsmá volt a színtere. A legények sorra járták a lányos házakat, hívogatták a lányokat és a táncköltökre, a muzikusok megfizetésére adományokat gyűjtöttek. Farsangkor a házasemberek, a különféle céhek ipartestületek, az asszonyok sőt a gyermekek számára is rendeztek táncmulatságokat, bálakat (batyusbál, kosarasbál).

Az udvarlás, párválasztás és a lakodalmak legfőbb ideje a hagyományos paraszti életben a farsang időszaka volt. A lányok ilyenkor adták a legényeknek a bokrétát, akik azt farsangvasárnap a kalapjukra tűztek és így mentek a bálba. A farsang adott alkalmat arra is hogy tréfásan vagy durván figyelmeztessék azokat akik még nem mentek férjhez (vénlánycsúfolás, „szűzgulya-hajtás”, kongózás, álesküvő, bakfázékdobás).

A farsang legfeltűnőbb mozzanata a jelmezes-álarcos alakoskodás, dramatikus játékok. Ezeknek a játékoknak a helyszíne hagyományosan a fonó, tollfosztó volt.

A farsangi maszkos alakok legszórakoztatóbb alakjai a zsánerfigurák: cigányasszony, koldus kereskedő, különböző mesterségeket utánozó, állatalakoskodók között a legkedveltebb a medve, kecske, ló megjelenítése volt. Farsangkor kedvelt volt a lakodalmi és temetési paródia. A nagyobb falvakban, mezővárosokban falufeljáró meneteket, felvonulásokat tartottak. Az utcán időnként megállva mókáztak, tréfás jeleket rögtönöztek.

A farsang legjellegzetesebb tézstafélesége a fánk, és heróce. A húshagyókeddi bőséges étkezésnél, az a szólásmondás járta, hogy „inkább a has fakadjon, mintsem az a kicsi étel maradjon”. Hamvazószerdán zsíritalan, hústalan ételeket fogyasztottak húsvét vasárnapig a katolikusok.

A jeles farsangi napok – farsangvasárnap, farsanghétfő, húshagyókedd – az év többi jeles ünnepeihez hasonlóan gonoszúzó, termésvárászló, időjósló és egyes munkákat tiltó cselekmények sorából álltak. Húshagyó kedden megvergették a fákat, hogy jó termés legyen, ne legyenek férgesek. A farsangi táncnál a lányok magasra ugrottak, hogy kenderük magasra nőjön. Ha húshagyókor az ég csillagos, akkor sokat tojnak a tyúkok, ha a nap kisüt, bő esztendőre számíthatnak.

Magyarországon ma a legismertebb farsangvégi népszokás a mohácsi busójárás. Az álarcos busók felvonulása a Mohácson élő délszlávok csoportos felvonulása. A busók fából faragott álarcot viselnek, az álarcot a fejhez báránybőr erősíti, bő gatyájukat szalmával tömők ki vastagra. Hatalmas zajt csapnak, elődeik így üzték ki a törököt a mohácsi szigetről.

„Kévánok most minden jót,
Drága jó bort, olcsó sőt,
Jókenyeret szalonnát,
Melléje meg pogácsát.”

a Kiskalendárium anyagát gyűjtötte:
Kaszainé Ocskó Györgyi

MEGHÍVÓ / KÉRJÜK, JEGYZEZE ELŐ!

A Jászok Egyesülete tisztelettel értesíti, hogy következő rendezvényére 2010. február 24-én (szerda) 17.00 órakor kerül sor a Pest megyei Megyeházán (Bp., V. kerület, Városház u. 7., II. emelet 201. terem).

„Jászkunsági gyerek vagyok”
Budai Ilona Magyar Örökség-díjas népdalénekes és tanítványai műsora

Közreműködnek a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem Népzene Tanszékének hallgatói:
Agód Alíz, Pál Eszter, Takács Éva, Berta Alexandra

Szíves figyelmébe ajánljuk, hogy a Jászság kulturális örökségét ápoló egyesületi kiadványainkat (könyvek, hangkazetták, cédékek) árusítjuk a helyszínen.

A rendezvényre Önt és családját szeretettel hívjuk és várjuk. Belépődíj nincs. Vendégeket szívesen látunk. Kérjük, értesítse barátait is!

Budapest, 2010. február
JÁSZOK EGYESÜLETE • 1537 Bp. 114 Pf. 367.
www.jaszokegyesulete.hu • info@jaszokegyesulete.hu

Ügyvivői Testület

Országgyűlési karcolatok

Apróságok a házból (1882. jan. 16.)

Szűzbeszéddel nyílt meg a mai budgetvita. Égi dolgok vizsgálója beszélt a legprózaibb földi dolgokról. De ne papot tessék gondolni ám, aki csak lelki szemeivel keresi az eget, hanem olyan embert, aki tubusokat, ágyúmagyságú teleszkópokat szegez a nagy égnek, hogy megostrómolja.

Kíváncsiak voltunk, hogy igazodik el a siralomnak ama tömkeleges völgyében, melyet a költségvetés élénk tár, egy valóságos csillagvizsgáló, aki öröktől fogva kiszabott pályához van szokva s tér, idő és anyag viszonyait észleli, melyek változnak minden pillanatban, de változnak változásnak soha alá nem eső, megmásíthatlan örök törvények szerint.

És most hozzá kell szólnia egy olyan káoszhoz, mint ez a költségvetés, amiben van ugyan ok és okozat, de nincs következtetés, van ugyan premissza és konklúzió, de nincs logika, van ugyan szám meg szám, de nincs matézis, Sokszor öt benne a kétszerkettő is.

Hát Hoitsy Pál megmutatta, hogy nemcsak a Jupiteren és Saturnuson, hanem azon a sárteknén is odahaza van, melyet Földnek neveztek el a planéták között.

Rengeteg koncessziókat engedett a kormánynak, elfogadta kiindulási alapul az ő előterjesztéseit s megmutatta, hogy még ezen az alapon sincs rendén a szénája a kormány kezében a magyar glóbusznak.

Az 1876-i költségvetést hasonlította össze a mai-val, mert az az első költségvetés ettől a kormánytól. S még ebben is csak a rendes költségvetést vette összehasonlítás tárgyául és kimutatta, hogy 1876-tól máig a bevételek és kiadások nemhogy közelednének egymáshoz, de határozottan távolodnak s a két vonal iránya annyira divergens, hogy nincs az a geometria, amelyik kimutatná, hogy ez irányt folytatva a két vonal összeér valaha.

Mikszáth Kálmán

Jeles évfordulók

Február

165 éve született és 90 éve hunyt el Szinyei Merse Pál (Szinyeújfalu, 1845. július 4. – Jernye, 1920. február 2.) festő. Ősi nemesi családból származott, apja támogatta fia művészi ambícióit. Így 1864-ben beiratkozott a müncheni Képzőművészeti Akadémiára, ahol 1864-ben a híres Karl Piloty tanítványa lett. Kezdetben műveivel nem érte el a remélt sikert, így hazatért jernyei birtokára, megházasodott, gazdálkodott és csak kedvtelésből festgetett. 1894-től állított ki újra rendszeresen, és 1896-ban aratott átütő sikert a Majális című remekműve. Ő volt a magyar plein air festészet megteremtője, a nyugat-európai kortársakkal egy időben fedezte fel a szabad levegő, a napfény festői ábrázolásának problémáját s teremtette meg gazdag színvilágú, realista táj- és portréművészetét. Leghíresebb művei: Anya és gyermeke (1868-69), Majális (1873), Lilaruhás nő (1874), Pipacsos mező (1902).

50 éve hunyt el Huszka Jenő (Szeged, 1875. április 24. – Budapest, 1960. február 2.) zeneszerző. 1893-tól Pesten joghallgató, de közben beiratkozott a Zeneakadémiára is, egyben koncertszervezéssel is foglalkozott. 1896-ban végzett mindkét intézményben, és bár kinevezték a Vallás- és Közoktatásügyi Minisztérium díjtalan fogalmazógyakornokának, egy évre Párizsba utazott, ahol a Lamoreux-zenekarban első hegedűseként dolgozott. Hazatérte után munkába állt a minisztériumban. Első színpadi művének, a *Tilos a bemenet!* című zenés bohózatnak 1898-ban volt a premierje. Olyan nagyszerű művek tették a magyar operettmuzsika klasszikusává, mint a *Bob herceg*, a *Gül Baba* vagy a *Lili bárónő*.

200 éve hunyt el Rát Máttyás (Győr, 1749. április 13. – 1810. február 5.) evangélikus lelkész, nyelvészeti író, az első magyar nyelvű hírlap szerkesztője. Tanulmányait Győrött, Modorban, Pozsonyban és Sopronban végezte. Magyarországot és Erdélyt beutazta, majd 5 évet töltött Németországban (a göttingeni egyetemet is felkereste). 1779-ben Pozsonyban telepedett le, és engedélyt kapott egy magyar hírlap kiadására, amely 1780. január 1-jén Magyar Hírmondó címen jelent meg. Rát a nyelvújító mozgalomnak is hátteret kívánt biztosítani, a latin és a német nyelvvel szemben a magyart akarta erősíteni. 1782-ben felhagyott az újságírással, 1783-ban prédikátor lett Győrött, s bár többször is próbálkozott azzal, hogy írói munkásságából éljen meg, élete legnagyobb részében mégis lelkészként ténykedett. Tervezett tudományos munkáit nem tudta elkészíteni, így latin-német-magyar szótárát sem tudta kiadni.

235 éve született Bolyai Farkas (Bólya, 1775. február 9. – Marosvásárhely, 1856. november 20.) matematikus, a Magyar Tudós Társaság tagja. A sokoldalú tudós a matematika mellett foglalkozott fizikával, filozófiával, zeneelmélettel, erdészeti kérdésekkel, gyümölcsstermesztéssel, borászattal, különböző műszaki problémák megoldásával, gyógyászati és gyógyszerészeti kérdésekkel. Saját korában művei csak szűk körben váltak ismertté, így több kutatási eredménye más matematikusok nevére került be a matematika történetébe. Őt magát a nemeuklideszi geometriák előfutáraként tartják számon. Több mint fél évszázadig dolgozott a marosvásárhelyi református kollégium matematika-, fizika- és kémiaprofesszoraként, ez idő alatt rengeteget tett a korszerű természettudományos ismeretek elterjesztéséért. Leghíresebb tanítványa saját fia, Bolyai János volt.

210 éve született Brassai Sámuel (Torockó vagy Torockószentgyörgy, 1797. június 15. vagy 1800. február 13. – Kolozsvár, 1897. június 24.), nyelvész, filozófus, természettudós, az „utolsó erdélyi polihisztor”, az MTA tagja. Hosszú élete során – amelyről sok-sok anekdota is fennmaradt – a természettudomány majdnem minden ágát (foglalkozott földrajzzal, matematikával, fizikával, kémiával, növénytanal) művelte, emellett kiváló irodalmár, esztéta, műkritikus, bölcselet és teológus volt. Felbecsülhetetlen érdemeket szerzett a nyelvészetben (a hagyomány szerint 10 nyelvet beszélt), s ma is helytállóak és követendőek pedagógiai nézetei. Egyik legnagyobb vívmánya a korabeli tanterv modernizálása volt, mellyel a hagyományos latin iskolával szemben a magyar nyelvűséget vezette be.

220 éve született és 155 éve hunyt el Teleki József (Pest, 1790. október 24. – Pest, 1855. február 15.) történérfő, Erdély kormányzója. 1824-ben a királyi tábla bírja lett, 1827-ben Csanád vármegyei, 1830-ban Szabolcs vármegyei főispán, 1832-ben a bécsi magyar udvari kancellária tanácsosa. Fontos részt vállalt a Magyar Tudományos Akadémia szervezési munkáiban, majd ő lett az intézmény első elnöke, illetve anyagilag is jelentősen támogatta azt. 1840-ben koronaőr és 1842-ben Erdély kormányzója lett. Az 1848-as forradalom után visszavonult a közéletből és tudományos munkásságot folytatott.

50 éve hunyt el Asboth Oszkár (Pankota, 1891. március 31. – Budapest, 1960. február 27.) mérnök, helikopter-konstruktőr. 1909 és 1913 között Aradon, Szabadkán, majd Bécsújhelyen repülőgép-építéssel foglalkozott. Pilóta nélküli kísérleti repülőgép sárkány szerkezetet építette, mellyel több sikeres repülést hajtott végre. Sikerei a bécsi katonai parancsnokság figyelmét is felkeltették. Ezért az első világháború alatt a császári és királyi repülőcsapatok fischamendi kísérleti telepére került, ahol a Légcsavar Kísérleti Intézetet vezette. Az I. világháború után több éves kísérletezés eredményeként megépítette a helikoptercsavarral felszerelt és kormányosokkal stabilizált helikopterét, amely 1928. szeptember 9-én szállt fel először. Sikerei Európa-szerte új lendületet adtak a korábban megoldhatatlan problémának tekintett helikopter kutatásnak.

(Forrás: Neumann-ház – Jeles napok, MTA KFKI – HISTÓRIA, Új Könyvpiac – Évfordulók)

A nagyváradai civil kerekasztal elindulásáról

Örömmel értesültünk arról, hogy Nagyváradon is megalakult a Civil Kerekasztal, melynek kezdeményezője a népfőiskolánk együttműködő partnere a BINCISZ. Képviselőtükben a Tarlófesztivál alkalmából egy küldöttség is járt Jászfényszarun.

A 2009. december 9-én a megalakult **Nagyváradai Civil Kerekasztal (NCK)** első ülésére 2010. január 25-én került sor a nagyváradai Posticum dísztermében. A találkozáson fontos döntések születtek. Az alakuló ülés jegyzőkönyvének jóváhagyása után, elfogadták az időközben jelentkezett két szervezet, a *Bihar Megyei Szőlészek és Borászok Vincellér Egyesülete* és a *Váradinum Kulturális Alapítvány* csatlakozását, valamint azt, hogy velük együtt a Nagyváradai Civil Kerekasztal alapító tagjainak száma 26-ra emelkedik. Ugyanakkor felhívják a többi nagyváradai civil szervezetet, hogy csatlakozzanak, erre bármikor van lehetőség egy egyszerű jelentkezési lap kitöltése és eljuttatása által. Az ülés egyhangúlag eldöntötte, hogy az alapító tagok mellett a további belépők teljes jogú rendes tagok lesznek. E mellett azon civil szervezetek számára, amelyek nem tudnak, vagy nem akarnak teljes jogú tagságot nyerni, létrehozták a társult tagságot, amely tanácskozási joggal való részvételt biztosít, szavazati jog nélkül. Magánszemélyek csak abban az esetben lehetnek tagok, amennyiben civil szervezetet képviselnek, ezen státusukat pedig igazolniuk kell. Rendelkeztek a képviselői jogról is, e szerint a szervezetet képviselő személye ülésenként változhat, de erről iratot kell bemutatni.

A működési szabályzat véglegesítése érdekében 3 tagú bizottságot jelöltek ki, melyben az NCK kezdeményezője, dr. Fle-

isz János, az NCK ügyvezetője, Rencsik Imre és Dukrét Géza, a PBMET elnöke kapott helyet.

Az új szervezettel kapcsolatos bizalmatlanság eloszlátása érdekében részletesen kitértek a politikával való kapcsolat tisztázására. Ezzel összefüggésben a következő irányadó döntések születtek: az NCK politizálással nem foglalkozik, a metapolitikai (politika felettségi) hozzáállást teszi magáévá, amely által az NCK egyforma távolságra szeretne lenni minden olyan politikai szervezettől, amely a közösség érdekeit tartja szem előtt.

NCK honlap címe: www.civilonline.info lesz.

Az NCK vezetését 2010-re elvállaló Posticum dr. Bruncsák Isvánt kérte föl, hogy az NCK ügyintézésében szerepet vállaljon. Elérhetőségei a következők: e-mail: nagyvaradick@yahoo.com, fax: 0359410882;

Megfogalmazták még, hogy az NCK alapító szervezetei, havonta küldjék be a honlap részére a pontosított eseménynaptár tervezetüket.

Megtárgyalták egy civil stratégia összeállításának szükségességét, a városi önkormányzattal való partneri viszony kialakítását, illetve a Festum Váradinum keretében megszervezésre kerülő 10. Civil Társadalom Napja rendezvényben való megjelenést.

Dr. Fleisz János
a BINCISZ elnöke,
az NCK kezdeményezője

Rencsik Imre
az NCK ügyvezetését ellátó
POSTICUM vezetőtanácsának tagja

Civilek képzése a jászsági kistérségben

Fotó: Nagyné Kiss Mária

A TÁMOP 5.5.3. program keretében kerül megvalósításra a „Civil szervezetek humán kapacitásának fejlesztése alapvető ismeretek nyújtásával és képességfejlesztéssel” c. képzés, amelyen a jászsági kistérségből Jászfényszaruból, Pusztamonostorról, Jászárokszállásról, Jásziványból és Jászkiserről vesznek részt a civil szervezetek vezetői, képviselői.

A képen a képzés helyszínéül szolgáló Jászkiséri Teleház előtt látható a csoport az oktatóval.

Merre tovább?

A Jászfényszaru Ipari Centrum Kft. a Jászfényszaru Ipari Parkban 2010 második negyedév végére elkészülő új csarnokát és további üzleti lehetőségeket bemutató kerekasztal-konferenciát hirdetett 2010. január 26-ára – UMFT által támogatott projekt részeként.

A rendezvény szervezői az alábbiakról tájékoztattak bennünket:

„Az Ipari Park által kínált lehetőségeket, fejlesztési elképzeléseinket egy rendezvény keretein belül szeretnénk bemutatni. Azt gondoljuk, hogy az eddigi eredményeket csak úgy tudjuk hosszabb távon is fenntartani, ha bővítjük kínálatunkat. Jelenleg is rendelkezünk ipari hasznosításra alkalmas, *infrastruktúrával ellátott területekkel*. Mintegy 50%-os a készütsége a bérbeadási szándékkal *épülő üzemcsarnokunknak*, valamint megkezdjük az Ipari Park kb. 10 ha-ral történő *bővítésének előkészületeit*.

Elképzeléseink megvalósítása esetén:

- további cégek *letelepedésére* alkalmas területekkel fogunk rendelkezni,
- egy kb. 5000 m²-es *raktár* bérletére lesz lehetőségük az Ipari Parkban működő cégeknek,
- egy 1000-1500 m²-es *vállalkozói ház* igénybe vételi lehetősége (iroda- és műhelybérlet, különböző szolgáltatások) áll majd rendelkezésre.”

A Pipafüst szerkesztősége nevében megkérdeztük Versegi László IC Kft ügyvezetőjét az alábbiakról:

- 1 A helyi lakosság érdekeit és hosszú távú terveit figyelembe véve mi a célja az Ipari Park tevékenységének? Volt erre vonatkozóan helyzetelemzés, igényfelmérés, társadalmisítás?
- 2 Az elmúlt időszak többszöri jelentős törzstőke-emelése milyen célokat szolgált és szolgált?
- 3 Egy önkormányzati tulajdonú cégnél szerencsés-e, célszerű-e az önkormányzati képviselő alkalmazása?
- 4 A jelenlegi feladatok indokoltá tették-e a műszaki és vállalkozásfejlesztési vezető és a marketing menedzser alkalmazását?
- 5 Az új munkatársaknak mi a konkrét feladatuk – van-e ráhatásuk, ráhatásuk (ösztönzés az együttműködésre) a betelepült cégekre? Segítik-e a helyi vállalkozás-ösztönzést?
- 6 Hogyan fedezi, „termeli ki” a költségeit az Ipari Centrum Kft.?

Az interjú teljes anyagát két részletben tesszük közzé.

1. A helyi lakosság érdekeit és hosszú távú terveit figyelembe véve mi a célja az Ipari Park tevékenységének? Volt erre vonatkozóan helyzetelemzés, igényfelmérés, társadalmisítás?

A kilencvenes évek közepén, némileg hasonlóan napjainkhoz, válaszút előtt állt a magyar gazdaság. Kiemelt szerepet kapott a munkahelyek megőrzése, a vállalkozások működésének segítése, új munkahelyek létesítése. A kilencvenes években, pontosabban 1998-ban a Képviselőtestület úgy döntött, hogy a munkahelyek megmaradását és további munkahelyek létrejöttét egy ipari park kialakításával tudja legjobban elősegíteni, míg tizenegy évvel később az ipari park továbbfejlesztése mellett döntött. Nézzük meg kicsit részletesebben az akkori és a mostani történéseket.

Amikor felmerült az a kérdés, hogyan tudná az Önkormányzat aktívan elősegíteni új munkahelyek létesítését a településen, akkor került előtérbe egy ipari park kialakításának gondolata. Ez akkoriban teljesen új dolog volt, az első ipari park címetek 1997-ben ítélték oda a feltételeket teljesítő pályázóknak. A Képviselőtestület tagjaiból és más személyekből álló csoport meglátogatta (én is lehetőséget kaptam a részvételre) a Kunszentmiklósi ipari parkot az ottani tapasztalatok megismerése érdekében. Az Önkormányzat felkért egy szakértői csoportot, vizsgálják meg az ipari park kialakításával, működtetésével kapcsolatos lehetőségeket, feladatokat, szándékokat. Ennek eredményeként 1998 februárjában elkészült a Jászfényszaru Ipari Park megvalósíthatósági tanulmánya. A megvalósíthatósági tanulmány részletesen elemezte az országos, a megyei és a helyi gazdaságot.

Több cég, így a Samsung és a Jászfény Kft. is támogatta az ipari park létrejöttét. Egy ~50 ha-os terület lett ipari

parknak kijelölve és az Önkormányzat létrehozta a Jászfényszaru Ipari Centrum Kft.-t. A Kft. feladata lett az Ipari Park cím elnyerése és olyan feltételek kialakítása, ami segíti további cégeknek az Ipari Parkba történő vonzását és az ott működő cégek tevékenységét. 2002-ig egy kb. 12 ha-os részen épült ki az infrastruktúra több pályázati támogatás elnyerésével és felhasználásával. Ezen a részen olyan cégek működnek jelenleg mint a Hirsch Porozell Kft., a Moduslink Magyarország Kft vagy a Mezei és Társa Kft.

2002-re a Samsung fejlődésének köszönhetően jelentősen megnőtt a település tehergépjármű-forgalma. Ez esetenként nehezítette a település főútján való közlekedést, csökkent a közlekedés biztonsága. 2003-ban a Samsung Electronics Magyar Zrt., az Önkormányzat és a Kft. között létrejött egy háromoldalú megállapodás. Ennek alapján, kétféle pályázati támogatással megépítettünk egy kamionparkolót és egy új utat. Ezek a beruházások javították a közlekedési feltételeket és lehetővé tették a Samsung termelési folyamatainak ésszerűsítését is. Két eredményt értünk el: javult a közlekedésbiztonság, elősegítettük új munkahelyek létrejöttét.

2007-ben egy kétfordulós pályázatra jelentkeztünk egy olyan elképzeléssel, aminek az volt a célja, hogy új céget, cégeket hozzunk az Ipari Parkba. A pályázaton sikeresen szerepeltünk és ennek eredményeként tavaly ősszel elkezdtük egy üzemcsarnok építését. A csarnok megépítésével és hasznosításával azt szeretnénk, ha további munkahelyek jönnének létre. A pályázat alapja volt egy megvalósíthatósági tanulmány. Ennek egy fejezete a helyzet-elemzés, ami tartalmazza például a településszerkezet, a demográfiai helyzet, tendenciák ismertetését is. A fejlesztésről a honlapunkon lehet információt szerezni, vagy személyesen, az Ipari Parkban lévő irodánkban. A Kft. jelenlegi beruházásáról, valamint az előkészítés alatt lévő elképzeléseinkről január végén tartottunk rendezvényt a Rimóczi Kastélyban.

Az Ipari Park kialakításáról meghozott döntés évében, 1998-ban gyakorlatilag három cég működött az Ipari Park területén és mintegy 500 főt foglalkoztattak. 2009-ben már tizenegy cég működött itt, az általuk foglalkoztatott létszám kb. 2.500 fő volt. Azt is lényegesnek tartom kiemelni, hogy az itt működő cégek helyi iparüzési adót, építványadót fizetnek, szolgáltatásokat vesznek igénybe a településen. Így amellett, hogy a cégek jelentős számban foglalkoztatnak helybelleket, igénybe veszik helyi vállalkozások szolgáltatásait, befizetéseikkel pedig elősegítik a különböző önkormányzati fejlesztések pályázati önjelének biztosítását is.

2. Az elmúlt időszak többszöri jelentős törzstőke-emelése milyen célokat szolgált és szolgált?

Az előző kérdésre adott válaszomban utaltam rá, hogy az utóbbi időszakban új kihívásokkal szembesülünk. A Kft. tevékenységét egy három főből álló Felügyelő Bizottság ellenőrzi. Egyik ülésükön azt a javaslatot fogalmazták meg a Képviselőtestület számára, hogy készüljön el a Kft. elkövetkező évekre vonatkozó stratégiai terve. A Képviselőtestület elfogadta a Felügyelő Bizottság javaslatát és egy tanácsadó cég bevonásával áttekinttük az eddigi működést, eredményeket és a cég megfogalmazta a Kft. lehetséges fejlődési útjait (három lehetőség). A stratégia a célok és a célok elérését lehetővé tevő eszközök meghatározását jelenti. A Képviselőtestület a lehetséges fejlődési irányok közül az „Aktív, komplex fejlesztés az Ipari Parkon belül” elnevezésű irányt fogadta el tavaly februárban. Ez a fejlesztési irány azzal számol, hogy a tervszerűen megvalósított fejlesztések eredményeként további munkahelyek jönnek létre az Ipari Parkban a településen és a környező településeken élők számára. Ezt az Ipari Park bővítésével, további, infrastruktúrával ellátott ipari területek kialakításával, vállalkozói ház létesítésével alapozzuk meg. A beruházások hatására új cégek fognak az Ipari Parkba telepedni, a vállalkozói házban remélhetőleg elsősorban a helyi mikro- és kisvállalkozások fognak majd irodahelyiséget, műhelyt bérelni, míg a raktárkapacitás bővítését az Ipari Parkban működő vállalkozások igényelték. A vállalkozói ház létesítésének előkészítése részeként tavaly nyáron piackutatást végeztünk helyben és a környező településeken, az elképzelésünk fogadtatása kedvező volt.

Az üzemcsarnok építésével kapcsolatos elképzelés a 2007-08-ban kidolgozott Integrált Városfejlesztési Stratégiában is benne volt, míg az Ipari Park továbbfejlesztésével kapcsolatos fejlesztés a most januárban, a Képviselőtestület által elfogadott Integrált Városfejlesztési Stratégiában is szerepel. Itt szeretném kiemelni, hogy a Városfejlesztési Stratégia kidolgozása során mintegy 450 lakos töltött ki kérdőívet. A kérdőívek feldolgozása azt mutatja, hogy a válaszadók többsége a város stratégiai céljai közül a gazdasági lehetőségek kiaknázásában és vállalkozásélénkítésben látja a jövőt, valamint a fiatal munkavállalók letelepedésére számítanak. 280 válaszadó szerint a legfontosabb problémát a munkahelyek hiánya jelenti és sok válaszadó a vállalkozási környezetet illetve az iparterületeket jelölte meg egyik legfőbb fejlesztési területként. A Városfejlesztési Stratégia munkanyaga elérhető volt az Önkormányzat honlapján, illetve a végleges, Képviselőtestület által elfogadott anyag letölthető a honlapról.

Nem elég a feladatokat, célokat kitűzni, nélkülözhetetlen a stabil gazdálkodási háttér, a szükséges anyagi és személyi feltételek biztosítása is. Az Önkormányzat által a Kft. működésére elfogadott stratégiai terv a tervezett fejlesztések mellett tartalmazta földterület apportálását, a beruházásokra vonatkozó költségbecslést, a beruházás forrásainak biztosítását és számolt földterületek vásárlásával a beruházások megvalósítási helyszínének biztosítására.

A stratégia elfogadását követően – a stratégiában leírtakkal összhangban – földterületet apportált az Önkormányzat a Kft.-be és eddig egy alkalommal került sor tőkeemelésre készpénz formájában. A földterületek apportálása részben lehetővé tette, hogy például az irodaépület alatt lévő földterület a Kft. tulajdonában legyen, részben pedig az üzemcsarnok-építési projektünkönél meglévő feltételnek való megfelelést, ugyanis a beruházás csak saját tulajdonban lévő földterületen valósítható meg. Ez utóbbi előírás várhatóan érvényes lesz a tervezett beruházásra is. A fejlesztés előkészítését és megvalósítását pályázati forrásból és saját erőből tervezzük finanszírozni, a saját erő tőkeemeléssel biztosítható. Tőkeemelésre a fejlesztés előkészítése érdekében volt szükség és szükség lesz a későbbiekben a fejlesztés előkészítésének és megvalósításának előre haladásával. Jelenleg egy folyamat elején járunk, amikor még a kiadások jelentkeznek. Remélhetőleg a második negyedév során megjelenik az a pályázati kiírás, ahová a saját elképzelésünket szeretnénk benyújtani. Addigra meg kell szereznünk az építési engedélyt.

Azt is látni kell, hogy verseny van az ipari parkok között, ha valaki lemarad a versenyben, akkor elveszti az esélyt a munkahelyteremtésre is. Ráadásul az idejű „ipari parkos” pályázati kiírás után várhatóan nem lesz már jelentős pályázati forrás 2014-ig! A stratégia emellett három fő alkalmazásával számol a fejlesztések előkészítése, megvalósítása érdekében. Eddig kettő fő, a műszaki és vállalkozásfejlesztési vezető, valamint a marketingmenedzser alkalmazása történt meg.

(folytatás a következő lapszámban)

Kaszai Tamás

„Mindenkire szükség van”

2009 októberében az országgyűlés 25 évről szóló **Idősügyi Nemzeti Stratégiát** fogadott el. A stratégia megalkotását és elfogadását az indokolta, hogy Magyarországon egyre nő az idősek aránya. Átfogó cél *olyan gazdasági és társadalmi környezet kialakítása, amelyben az idősek emberek meg tudják őrizni aktivitásukat, társadalmi részvételüket*, továbbá olyan szemlélet kialakítása, amellyel biztosítható és növelhető az idős kor presztízse és az idősek emberek iránti szolidaritás. A fenti célok elérése érdekében az Önkormányzati Minisztérium és a Nyugdíjasok Országos Képviselőtestületének közös *felhívást* adott ki, amelyben megfogalmazzák a helyi önkormányzatok idősügyi tevékenységeit.

Öt választás Jászfényszarun

Ezzel a címmel indítunk újtára egy cikksorozatot, amelyben visszatekintünk az elmúlt 20 évben megrendezett országgyűlési és önkormányzati választásokra a településen.

Az 1990. március 25. és április 8. között megtartott választásokkal Magyarország történetének új korszaka kezdődött meg. Befejeződött a békés átmenetnek, a tár-

gyalásos forradalomnak egyaránt nevezett politikai, jogi jellegű átalakulás folyamata. A magyar társadalom demokratikus módon megválasztotta képviselőit, a köztársaság legfontosabb közjogi testületének, az új országgyűlésnek a tagjait

Egy új korszak kezdete mindig nagyon izgalmas időszak, hogyan látták ezt mindazok, akik altív részesei voltak, ezért született meg ez a riport.

Jászberény belvárosában, polgári miliőben fogad otthonában Dr. Pethő László, hogy válaszoljon néhány általam feltett kérdésre az első szabad választások során átélt élményeiről, tapasztalatairól:

– Kedves Laci! Most készítünk a helyi civil újságba egy visszatekintést az elmúlt 5 parlamenti és önkormányzati választásokról. Kérlek, mondj néhány gondolatot a kezdetekről, az 1990-es országgyűlési választásokról. Húsz év távlatából arra kérlek, idézd meg a hangulatot, ahogyan Te átélted!

Megpróbálok tárgyilagos maradni, de sajnos az az érzésem, hogy ezzel nem juthatok többre, mintha beülnék a Fradi és Újpest drukkerek közé igazságot tenni. Megrázó élményem volt még a választást megelőző évben Nagy Imre és mártírtársainak temetése, amikor szembesültem azzal, hogy orrunknál fogva vezettek bennünket. Másfajta hangulati elemként jelentkezett a várakozás, mert magamat is beleértve nem kevesen voltunk, akik a fenntarthatatlan viszonyok valamilyen módon való megváltoztatásának szükségessége mellett tették le a voksukat. További árnyalatként megemlíthetem a kivárást és a gyanakvást. Visszagondolva úgy látom, hogy Jász-Nagykun-Szolnok megye 1. számú választókerületében az utóbbi volt a legjellemzőbb. Nemrégiben hosszan beszélgettem Mihály Sándorral az MDF első jászberényi elnökével – sokan bizonyára felkapják a fejüket, mert nemigen olvasták-hallották a nevét – aki felidézte az 1956-os jászberényi emléktábla elhelyezésének történetét. A tábla felállítására akkoriban közadakozást szerveztek, s nem gyűlt össze az ahhoz szükséges 12.000 forint! Végül is a kőfaragó jóindulatán múlott, hogy emléktábla került a jászberényi Városháza falára.

A 1990-es választási kampányban legalább félhavonta megfordultam Fényszarun, s ugyanilyen gyanakvó-kivárási légkört tapasztaltam. Beszéltem orvosokkal, tanárokkal, pappal, agrárszakemberekkel, jártam az idősök napközi otthonában, szövetségeseket, támogatókat kerestem, de szavazatokban mérve – különösen vonatkozik ez az első fordulóra – nem sokra jutottam. Pontosítva, fényszarusi támogatóim voksai kellett ahhoz, hogy az áprilisban lezajlott második fordulóban is szerepelhessek. Ebben a döntőnek bizonyult választási küzdelemben *olyan hosszú távú döntések születtek*, melyekre akkor valószínűleg senki sem gondolt. Ha valaki előveszi az 1990-es végeredményt, akkor természetes módon leméri, hogy Kiss Zoltán lett a mandátum, sőt akár fölényesnek is minősíthető egykori győzelme. Ezzel szemben az azóta született eredményekkel összevetve, átszámolva a további voksokat, megállapítható, hogy a 2 és 3. helyen végzett jobboldali jelöltekre – a végső sorrend szerint rám és Szigeti Istvánra – leadott szavazatok együttes száma lényegesen meghaladta a győztesnek bizonyult jelöltét. Azt sohasem fogjuk megtudni, hogy mi történt volna, ha csak egy jobboldali jelölt indult volna a 2. fordulóban? – Azt viszont állíthatom, hogy jászsági MDF, Kisgazdapárt, KDNP szerveztek és híveinek rövidlátása vereséghez vezetett, megosztottságuk ráadásul a további négy választásra is kihatott, hiszen azóta egyetlen alkalommal sem termett babér a jobboldal képviselőiben indulóknak.

– Milyen programmal indultál? Melyek voltak a lényegesebb elemei?

Képviselőjelölti programom középpontjában a vidékfejlesztés kérdései álltak. Többször elmondtam, hogy az Alföld, illetve az ország keleti fele lemaradt, s ebben változtatni kellene. Felidéztem a vasúttal kapcsolatos 19. századi ellenérzéseket, s az abból származó hátrányokat és egyben párhuzamot vontam az autópályából való kimaradásunkkal, hiszen hiába volt Fényszarutól alig több mint 10 kilométerre az M3-as, ha arra csak Hat-

vanon átvérgődve lehetett felhajtani. MDF-es jászberényi tanácstagként – jó fél évig ez is voltam – tudtam, hogy nagyon nagyok a lemaradások a közművek területén, beleértve a telefont ugyanúgy, mint a burkolt utak vagy éppen a csatorna hiányát. Természetes módon szorgalmaztam tehát ebbéli hátrányaink mérséklését. Akkor már szembesültem az ország gazdasági mutatóival, így jóléti célok csak igen mérsékelt és óvatosan szerepeltek programomban. *(Támogatóim és híveim hallva riválisaim ígéreteit, kifogásolták tartózkodásomat, s látványosabb ígéretek pufogtatására noszogattak, amit nem vállaltam.)* Történelmi ismereteimet mozgósítva igyekeztem érvelni a jászok összetartozásának példáit idézve, fontosnak tartottam, hogy ne Szolnokon döntsenek dolgainkról, hanem saját magunk vehessük kézbe a bennünket közvetlenül érintő ügyeket.

– Te hogy látod, hogyan éltek a választópolgárok az első szabad választáson, megszerzett jogaikkal, mennyire voltak tudatos formálói saját jövőjüknek?

A választáson való részvétel önmagáért beszél. Ebben a választókerületben nagyon is vidéki, kelet-magyarországi jellegű, sokkal inkább távolmaradást, passzivitást, mintsem annak ellenkezőjét bizonyító részvétel volt jellemző. Több tucatnyi gyűlést és egyéb fórumot szerveztünk, de azokra inkább csak a bennfentesek jöttek el, egyéni döntéséhez információt gyűjtő, tudatos részvevő az egész választókerületben alig párszáz akadt. A frissen alakult vagy újjáalakult pártok is elkülönültek, begubóztak, egymástól is tartottak. A szocialistákkal, de különösen a munkáspártiakkal senki sem akart együtt mutatkozni, az MDF és az SZDSZ 1990 tavaszára egymás fő riválisai lettek, a választókerületben a kiscgazdák melléje akkora volt, hogy már februárban győztesnek érezték magukat. Így aztán egyáltalán nem véletlen, hogy egyetlen nyilvános vitára sem

került sor, pedig azokon mind a jelöltek, mind választóik közvetlenül alkalmazhatták és gyakorolhatták volna a demokrácia kellékárát.

– Számodra milyen hozadéka lett annak, hogy megméretted Magad?

1989-90 életem legemlékezetesebb, meghatározó évei közé tartozik, és az is marad. Közvetlen következménye lett, hogy a mitugrász, de frissen doktorált képzős tanárt észrevették és számon tartották. Mivel 1990 őszére lényegében be is fejeztem aktív politikai pályafutásomat, így visszatértem oktató és tudományos munkámhoz. Rövidesen érettségi elnökek hívtak meg, s ezt nem annyira tanári, mintsem politikai teljesítményemnek és az így szerzett hírnevemnek köszönhettem. 1992-ben megvédtem kandidátusi disszertációm, mellyel új lehetőségek tárultak fel pályámon. 1990-től Ausztriában, Svájcban, Németországban tölthettem el hosszabb időt ösztöndíjasként. Tucatnyi országban – beleértve az Egyesült Államokat – szerepeltem tudományos konferenciákon, 5 könyvet, 130-nál több tanulmányt jelentettem meg. Oktatóként kipróbáltam magam a Gödöllői és a Miskolci Egyetemen, valamint a Dunaújvárosi Főiskolán. Később másfelé vezettek útjaim. 1999-ben egy sikeres pályázat eredményeként oktatóként térhettem vissza alma materembe az Eötvös Lóránd Tudományegyetemre, ahol ma a legmagasabb szintű egyetemi munkával a doktori képzéssel foglalkozhatok. Munkám tehát inkább a fővároshoz köt, de az 1993-ban néhány barátommal újtára indított, azóta 17 alkalommal megjelent Jászsági Évkönyvet folyamatosan szerkesztem.

Visszanézve 1989-90-re megerősítem, hogy a politika nem ördögtől való, nekem szerzett ugyan jó néhány kellemetlen órát és percet, de ha mérlegre teszem, sokkal több másként meg nem szerzhető ismeretet, tapasztalatot nyújtott, számos barátot hozott és működtethető kapcsolatot eredményezett. Ha újra ilyen kivételes lehetőségem adódna, akkor megfontolnám, és esetleg újra megpróbálnám.

– Köszönöm a beszélgetést!

Nagyné Kiss Mária

A JELOLT PROGRAMJÁBÓL:

Minden választópolgárt szeretnék magam mellé állítani, a kinek nem mindegy, hogy mi lesz holnap, és tenni is hajlandó ennek érdekében.

Elsősorban a vidéki Magyarország, az Alföld és ezen belül a Felső-Jászság népének érdekeit szándékozom képviselni.

Szeretném elősegíteni, hogy Jászberény városa gondozottabbá, és az itt lakók igazi otthonává váljon. Mindenképpen előbbre kell lépni a csatornázás, a telefonhálózat bővítése és a gázellátás terén.

Szeretnék hozzájárulni ahhoz, hogy a táj népességmegtartó ereje ne csökkenjen. Ennek érdekében szót emelek az önálló jogaitól korábban megfosztott Jászágo, Jászfelsőszentgyörgy és Pusztamonostor „egyenjogsításáért”. Szeretném elősegíteni, hogy Jászárokszállás és Jászfényszaru további lépéseket tegyen a városiasodás irányába.

Minden jászokra jellemző értéket ébren akarok tartani. Így különösen a nép szorgalmát, újrakezdési képességét, autonómiára való törekvését kell mozgósítani a következő években. Hasonlóképpen feladatommak tekintem minden jászsági vonatkozású kulturális, tudományos és művészeti teljesítmény ápolását és megmentését.

Következetesen képviselni fogom az önkormányzati elv megvalósulását mind a városban, mind a többi településen. Olyan tanácsok és képviselőtestületek létrehozását akarom támogatni, melyek képesek önállóan, a megye gyámolításától függetlenül dönteni és a lakosság érdekében cselekedni.

Az oktatásügyet stratégiai ágazatnak tekintem, melyben kulcskérdés a minőségi megoldások előtérbe állítása. Ehhez mindenképp előtérbe kell állítani a felkészült, lelkiismeretes és megbecsült oktatókra, tanárookra, tanítókra és óvónőkre van szükség. E célok megvalósítása érdekében részt kívánok venni egy merőben új kiválasztási rendszer meghonosításában, olyanban, amelyben a felkészültség, a tudás és a rátermettség a legfőbb értékmérő. Ennek további feltétele, hogy a munkát fizessék meg, ne a pozíciót!

Pályáztunk és nyertünk!

A Jászságból 5 város és 2 község összefogásával 2008-ban konzorcium alakult a Társadalmi Infrastruktúra Operatív Program Könyvtári Szolgáltatások összehangolt infrastruktúra-fejlesztése – „Tudásdepó-Express” című pályázathoz (kódszám: TIOP-1.2.3-08/01), melynek a jászfényszarusi Városi Könyvtár is tagja. 2009 nyarán érkezett az örömhír, miszerint a konzorcium a megigényelt 70.000.000 forint támogatást 100%-ban elnyerte, így lehetővé válik a projekt megvalósulása.

2010. január 13-án a jászberényi Városi Könyvtár és Információs Központ adott helyet a projekt ünnepélyes megnyitójának. A jelenlévőket Hajdú László, a Jászsági Többcélú Társulás elnöke köszöntötte, majd dr. Skaliczki Judit, az OMK főosztályvezető-helyettese a *Jövő könyvtára, trendek a közkönyvtárak jövőjéről* címmel tartott előadást. A trendeket befolyásolja a globalizáció, az egységesezés, az EU-konformitás, a növekvő elvárások, a privát információs szektor jelenléte, a piaci követelményeknek való megfelelés, a „pénzért érték” elv. Az információs társadalom, a tudásalapú társadalom hatására a könyvtárak szerepe megváltozott, a válságból új szerepkör jött létre. A könyvtár immár tanulási és tudásközpont, az információhoz való hozzáférés, az információs társadalom alapintézménye. A rendszerváltás után a szolgáltató állam közintézményeiből közszolgáltató intézményekké váltak a könyvtárak. Így ezektől az intézményektől a társadalom által elvárt feladatok minőségi teljesítését várják, középpontban az egyénnel. A közkönyvtáraknak a jövőben szembesül-

niük kell a magas szintű, folyamatos IKT (információs és kommunikációs technológiák) fejlesztésekkel, mint például az elektronikus tartalmak 24 órás elérése, az olvasói azonosító egységességgel, azzal, hogy a könyvtár színtere legyen az integrációnak. Ezen projekt tehát azt a célt tűzte ki maga elé, hogy a könyvtári szolgáltatások kilépjenek az intézmény falai közül, igazodjanak a 21. századi felhasználói igényekhez, a könyvtári rendszer korszerűen, EU-kompatibilis módon fejlődjön és jelentős paradigmaváltáson menjen keresztül. A program Szabó Jánosné, projektmenedzser, könyvtárigazgató beosztásával folytatódott, amelyben részletesen megismertük a projekt egyes állomásait. Az előkészítésben, lebonyolításban 11 fő vesz részt, 43 olvasói, 18 könyvtárosi géppel gazdagodnak a résztvevő intézmények. A projekt összértékéből könyvtárunk 4.065.465 Ft értékben részesül. A program befejezése 2010. június 30., eddig kell a projektekben előírtakat teljesíteni.

Örömmel jelentjük, hogy 2010. február 8-ától már él a szolgáltatás Jászfényszarun a Városi Könyvtárban is, 4 felhasználói géppel állunk az olvasók rendelkezésére. A könyvtár internet vonalát az Informatikai és Hírközlési Minisztérium a KözHáló Program keretében biztosítja, a Köznet használata ingyenes.

Nagy Ildikó

A Bedekovich Lőrinc Népfőiskolai Társaság kiadványai

ZARÁNDOKÚTON A JÁSZSÁGBAN

A jászfényszarusi egyházközségünk kétnapos zárandokutat szervezett, melynek során meglátogattuk a Jászság valamennyi templomát.

Ehhez kapcsolódóan jelentettük meg a Jászság katolikus templomait bemutató könyvet, amely a templomok rövid ismertetését és fotóit tartalmazza. A könyv szerzői: Farkas Kristóf Vince, Pető István. A felelős kiadó: Bedekovich Lőrinc Népfőiskolai Társaság. A könyv vásárlói ára 1000 Ft/db.

JÁSZSÁGI CIVIL NAPTÁR 2010

A 2010. évi civil tervezői naptár, amelyben megtalálhatók a jászfényszarusi civil szervezetek s a velük kapcsolatban lévő jászsági, megyei szervezetek adataira. A naptár egyes hónapjait a népfőiskolai társaság Fotóműhelyének tagjai által készített fotók díszítik. A naptár vásárlói ára 600 Ft/db.

Továbbra is kapható:

a „GYÖKEREINK” – Jászfényszaru a Duflex Fotográfiai Stúdió szemével. Bedekovich Füzetek 5. c. könyv, amely fotókat és verseket tartalmaz (Jászfényszaru, 2004). Vásárlói ára: 1800 Ft.

VÁLLALKOZÓ NŐI PRAKTIKÁK ÉS FORTÉLYOK – elmélet és gyakorlat a mindennapokból.

Vállalkozó nők kézikönyve (Jászfényszaru, 2008). Vásárlói ára. 700 Ft.

A kiadványok megrendelhetők, megvásárolhatók Jászfényszarun a Bedekovich Népfőiskolánál és a kijelölt helyeken.

Érdeklődni lehet:

Kovács Béla • info@bedekovich.hu • 06-30-579-0164

Rövid hírek

Tudta-e Ön a Városi Könyvtárról?

Éves beiratkozási díj mindösszesen **300 Ft**, a 14 éven aluliaknak ingyenes.

Évente könyvtárunk **600 db** tartós dokumentummal gyarapodik (könyv, cd, dvd). A könyvtárunkba közel **80** folyóirat jár, ebből **2** napilap: *Népszabadság*, *Új Néplap*, a többi heti illetve havilap (pl.: *Élet és Tudomány*, *Nők Lapja*, *Szabad Föld*, *História*, *Rubicon*, *Burda*).

Új folyóiratokkal gazdagodtunk ebben az évben: *Amelie (Fürge Ujjak)*, *Anyák Lapja*, *Éva*, *Family*, *Füles 33+1 vicc*, *IM*, *Kerti Kalendárium*, *Képmás*, *Mozinet*, *National Geographic Kids*, *Piknik*, *Shape*. A folyóiratok is kölcsönözhetőek 2 hétre.

Ingyenes internet hozzáférést biztosítunk a **KözNet** jóvoltából, lehetőség van: az elektronikus levelezésre, szövegszerkesztésre, táblázatkezelő és könyvtári adatbázisok használatára, multimédiás felhasználásra, nyomtatásra, információ keresésre. Könyvtárközi kölcsönzésre is van lehetőség. Szívesen vesszük olvasóink igényeit, kéréseit, ezeket is figyelembe vesszük a könyvrendeléskor.

Nagy Ildikó (Jászfényszaru, Városi Könyvtár)

A könyv marad

Csatlakozzunk mi is az Országos Wass Albert Felolvasó Esthez!

Jászfényszarun a Rimóczi Kastély nagytermébe várunk minden érdeklődőt, aki megosztaná kedvenc műveit a résztvevőkkel, vagy csak szívesen hallgatna Wass Albert alkotásaiból.

Időpont: 2010. február 26., péntek, 18 óra.

A rendezvény sikere érdekében kérünk mindenkit, hogy jelezze részvételi szándékát, és a felolvasandó mű tekintetében egyeztessen a szervezővel!

Jelentkezés és bővebb információ:

Hangosiné Réz Mária 06/20-3190446, e-mail cím: rezmariajfsz@gmail.com

Mindenkit szeretettel várunk!

Az 1% felajánlásáról

Köszönjük, hogy az elmúlt évben személyi jövedelemadójuk 1%-ának felajánlásával (55.231 Ft) támogatták szervezetünk céljait, munkáját! Az Önök támogatása hozzájárult ahhoz, hogy továbbra is megjelentethetjük a *civil újságot*. Új kiadványunkat – *Zarándokúton a Jászságban* – is sokan kezükbe vehették, fotókiállítás mutattunk be a helyi *Fotóműhely képeiből*, és az év végére *naptárat*, kalendáriumot adhattunk ki. Többen csatlakoztak a szakmai programjainkhoz, résztvevői voltak a *szakmai tanulmányútjainknak* – belföldön és külföldön egyaránt.

Célunk továbbra is – az előző évekhez hasonlóan – segíteni a helyi közösség szerveződését, információkhoz való hozzáférés lehetőségének bővítését, a népfőiskolai tevékenységet.

Kérjük Önöket, hogy továbbra is támogassák személyi jövedelemadójuk 1%-ának felajánlásával Társaságunkat!

A Bedekovich Lőrinc Népfőiskolai Társaság adószáma: 18822197-1-16

Köszönjük a Bedekovich Lőrinc Népfőiskolai Társaság nevében:

A Társaság elnöksége

Duna Televízió a Szent István Egyetemen

A gödöllői székhelyű Szent István Egyetem stúdiójában készül néhány hónapja a Duna Televízió **Gazdakör** műsora. A népszerű agrármagazin hétfőtől péntekig napi 20 perc, szombaton 55 perc műsoridőben jelentkezik ismét.

A hazai felsőoktatás és média világában egyedülálló ez az együttműködés. A megállapodás keretében a műsorgyártáson túl sok közös feladatot találtak a közintézmények vezetői. Az egyetem Gazdaság- és Társadalomtudományi Karának kommunikáció és médiatudomány szakos hallgatói a gyakorlati ismereteket a most létesülő Szent István Stúdióban, illetve a Duna Televízióban sajátíthatják el, míg a köztelevízió szakemberei bekapcsolódhatnak az oktatásba, illetve a tudományos munkába.

A tömegkommunikáció és a tudomány házassága nem ismeretlen jelenség, de a kereskedelmi média térhódításával a tömegkultúra kiszorította a képernyőről a mélyebb információkat közlő műsorokat. A két közintézmény vezetői szerint a *mezőgazdaság*, a *vidék társadalmá* és a *természeti környezet* új megvilágításban kerülhet a nézők elé. A három terület egymásba simuló, organikus egységet alkot, amelyek korszerű, közérthető feldolgozása sok érdeklődőt vonzhat.

A Szent István Stúdió a Gazdaság- és Társadalomtudományi Kar keretei között működik, a stúdió vezetésére Pekár István, az egyetem egykori hallgatója, a Duna Televízió korábbi elnöke kapott megbízást. Az intézet weboldala, valamint bővebb információ: <http://www.gazdakor.szie.hu/>

Forrás: www.szie.hu

Haszon Nőknek

2009-ben indult el az ország egyetlen nőknek szóló gazdasági magazinja, a *Haszon Nőknek*. A tavaly még csak időszakosan megjelent lap az idén már rendszeresen – negyedévente – szeretne a vállalkozó és vállalkozni készülő, illetve a gazdasági kérdések iránt érdeklődő nők „hasznos” olvasmánya lenni. A hagyományos gazdasági témák mellett hónapról hónapra terítékre kerülnek olyan speciális kérdések is, mint a nők munkaerőpiaci helyzetének elemzése, a szakmai pályafutás és a magánélet összehangolása, vagy a női vezetők problémái.

Kedves Véradó!

Szeretettel hívjuk és várjuk március 4-én 12.00-tól 16.30-ig a központi orvosi rendelőben (Kölcsey Ferenc út) megrendezendő véradó napra. A véradó szlogenje: „Gyűjts magadból éltető fényt, ha az életet valahol kihűyni látod!”

Nagy tisztelettel számítunk megjelenésére.

Kövágó Jánosné, a Városi Vöröskereszt titkára

Az oszétek az iráni nyelvű népek csoportjához tartozó etnikum, mely kettészakítva él Európa és Ázsia határán, a Kaukázus hegyei között.

A hétszázézer oszét közül félmillióan élnek az Oroszországhoz tartozó Észak-Oszétia-Alánia Köztársaságban (fővárosa Vlajyikavkáz). Az oszétek 1774-ben helyezték magukat orosz fennhatóság alá. Az 1991-ben Grúziától elszakadt Dél-Oszétiaiban (fővárosa Chinvali) 65 ezren vallják magukat oszétnek. Élnek oszétek Grúziában és Törökországban is. Az oszétek a szarmata-alánok leszármazottai. E népcsoportból származnak a magyarországi jászok is, az oszétek legközelebbi rokonai. Ma a cirill ábécét használják. Többnyire ortodox keresztények, de jelentős a moszlimok

Oszétek

száma is. Az oszétek saját nyelvükön „iron”-nak nevezik népiüket, „Iriston”-nak hazájukat. 2009 májusában – eleget téve Észak-Oszétia parlamentje meghívásának – a Jászok Egyesülete négytagú delegációja révén először látogattak jászok az oszétekhez. Azóta Jászberény város is felvette a kapcsolatot az oszét fővárossal, Vlajyikavkázsal.

Irodalom:

Kosztá Hetagurov: Oszét líra (fordította Kakuk Mátyás). Budapest, 2009

Kakuk Mátyás: Szkíta–magyar nyelvhasználat. Budapest, 2009

Kovács J. Béla: A Nap gyermekei. Nartok. Jász-alán hősmondák. Budapest, 2008.

Kosztá Hetagurov: Vadászat kaukázusi turra¹ (2. rész)

– Nem tudok menni tovább – sóhajtott az egyik újonc.
– Meg kellene pihennünk valahol – csatlakoztak hozzá a többiek is.

– Nincs időnk a pihenésre! – válaszolt vissza Tédó. – Hamarosan hajnallik, és napfelkelteig nem érünk a hágóhoz.

– Menjen, aki akar, de én nem tudok – folytatta az újonc.

– Anyámasszony katonája! – ordított rá Tédó. – Neked a téstagyúrás való, nem pedig tuokra vadászni! Zaurbek! – fordult a nyomában járó társához. – Te jobban ismered ezt az utat nálamnál, maradj le velem, mi pedig tovább megyünk. Napkeltevel, ha csak valami nem jön közbe, a hágónál leszünk. Könnyűszerrel összereljük a tuokat, nem menekülhetnek el a golyóink elől.

– Én is lemaradok – mondta bátoritanul még egy vadász.

– Annál jobb – felelte Tédó. – Ez azt jelenti, hogy mindegyik csoport három emberből áll majd. Gyerünk! – És újból mászni kezdett a meredélyen. Szabán a nyomában. Az út egyre nehezebbé vált. Tédó biztatta a társait, a veszélyes helyeken megmutogatta nekik, hová lépjenek, melyik kő áll biztosan a helyén, mekkorát kell ugrani, meg egyebet.

– Állj! – kiáltott az egyik oszét. – Látható, hegyomlás volt: nem lehet továbbhaladni.

És valójában, ezen a helyen vége szakadt az ösvénynek. Tédó előrement és vagy tíz lépésnyire megpillantotta a hatalmas sziklakiszögellést, ahol látni lehetett az ösvény folytatását. Azonban az ösvény folytatása és a vadászok közötti távolság egy igen meredek kőfal volt, amelynek a háta eltűnt a hajnali ködben, a talpazata pedig belevesztett a tátongó szakadékba. Hatalmas bátorság és határtalan vakmerőség kellett hozzá, hogy elérjék az ösvény folytatását, mintegy hozzáláncolva a falkiszögelléshez, a kősziklák hasadékaikhoz és redőihöz; azonban a merész hegylakók már megszokták a harcot az efféle akadályokkal.

– Hozzatok kötelet! – kiáltotta Tédó.

Odanyújtották neki – pedig körülhúrkolta az egyik végét az övéhez.

– Tartsátok erősen!

– Tartsuk – felelték a társai.

Egy percig tartó csend következett. Tédó úgy kúszott előre, mint egy macska, belekapaszkodott a szikla minden kiugrásába, görcsébe.

– Eresszetek lejjebb! – kiáltotta felfelé.

– No! – felelték a társai, és engedtek a kötélen, nem többet, mint fél arsinnyit².

– Még! – ismételte Tédó.

– No még!

– Elég – kiáltotta Tédó a másik partról –, biztonságos. Bátran jöhettek. A második vadász könnyen átkelt, mert a kötelet, amellyel fel volt övezve, már mind a két végéről tartották. Az omlás túlsó végén Tédó tartotta, ezen az oldalon meg Szabán.

– Készen vagyunk.

Már csak Szabánnak kellett átkelni. Ugyanúgy, mint a társai, körülvette a kötelet az övén, s elkialtotta, hogy „tart-satok!”, és elkezdett átmászni a szakadékon. Mindenki visszafojtotta a lélegzetét. Tédó mind rövidebbre fogta a kötelet. Még két-három lépés és Szabán is ezen az oldalon lesz. Hallani lehetett, hogyan kapaszkodik a körmeivel a kősziklába, hogyan gördülnek ki a lába alól a mélybe a kisebb kődarabok.

– Allah!! – hangzott fel hirtelen a vadász rémült kiáltása. Szabán lezuhant, azonban a társai már fel voltak készülve az ilyen esetekre: keményen tartották a kötelet, és a fiatal oszét a feneketlen mélység felett himbálózott.

– Megütöted magad? – kiáltotta Tédó.

– Úgy néz ki, nem – hörögte Szabán.

A társai felhúzták, és tovább folytatták az útjukat.

– No, hál Istennek – mondta Tédó, a még következő ne-

hez átjáró után –, most már túl vagyunk a nehezén. Már csak kevés van hátra, ráadásul egészen ki is világosodott.

Hamarosan eljutottak a gyülekezési pontig. Tényérnyi tisztás egy kiugró sziklának a legtetején, amely a vadászok kedvelt pihenőhelye volt. Itt beszéltek meg a vadászat tervét. Ide hozták a zsákmányaikat, itt raktak tüzet, itt sütötték a saslikot, énekelték a kedvenc nótáikat, és aludtak édes álmokat egy-egy megerőltető nap és ízletes vacsora után.

– Hát most megpihenhetünk egy kicsikét – mondta vidáman Tédó, letéve a táskáját és a fegyverét. – Itt már otthon vagyunk.

A vadászok leültek körben, és reggelizni kezdtek. Mindegyikük táskájából árpapalepény és a só került elő, sőt Szabánnak még egy darabka sajta is volt. Közben eljött a vadászat ideje is. A vadásztársak megvizsgálták a fegyvereiket, kupacba rakták a súlyosabb holmikat, sok sikert kívántak egymásnak és elmentek a megbeszélte leshelyekre. Tédónak a legmagasabb nyeret kellett elfoglalnia. Elvált a többiektől, és gyorsan emelkedni kezdett a lejtőn. A fordulónál megállt egy pillanatra, intett a társainak a sapkájával, s eltűnt.

A felkelő nap sugarai ragyogó hajnalpírral árasztották el a Kazbek csúcsát. A hegyek is elkezdtek kibontakozni a hajnali ködből. A távolban a Darjál-szoros sötétellett. Tédó közeledett a leshelyéhez. A meredek emelkedő után megállt egy pillanatra, hogy kifújja magát, rátámaszkodott a fegyverére és körülnézett. Jobbra tőle egy jókora hajlatban egy nagyobb tur család legelészett. Megdobbant a szíve a vadásznak. Felemelte a fegyverét, de azon nyomban le is eresztette. A lövése nem jutott volna el a turokig. Meg kellett fontolnia, melyik oldalról közelítse meg őket. Két lehetséges út kínálkozott. A felső – kevésbé veszélyes a vadász számára, de túlságosan belátható: a turok észrevehetik és elbújhatnak. Az alsón egészen a közelükbe lehet jutni, de túlságosan veszélyes szakadékon át halad.

– Ej, semmiség – morogta Tédó, és elindult az alsó úton.

Az évszázados gleccserek és a komor szilaszirtok lakói egyáltalán nem gyanították a rájuk leselkedő veszélyt. Jó néhányan közülük gyanútlanul legelésztek a meredek tisztáson, a többiek pedig békésen pihentek a kiugró sziklakon. Tédó soha nem tapasztalt bátorságról és fürgeségről tett tanúbizonyságot. Rendkívül óvatosan, mint egy vadmacska, lopakodott közelebb a zsákmányához. Egyetlen kövecskét sem tolt arrébb a helyéről, egy homokszemcse sem csikordult meg a talpa alatt. Lassan mozgott, de minden egyes lépése biztos sikert ígért a számára. Már nem sok van hátra, és kiválaszthatja a legkedvezőbb célpontot. Már a helyén is van. A térség is elegendő arra, hogy letérdeljen és célozzon. Nem fog célt tévesztetni. Nem ijesztette a lába alatt sötétlő mélység, elfeledkezett a szörnyű gránitomladékról, amely rendetlen halomban a feje felett tornyosult, kiment a fejből, hogy a legkisebb rázkódástól ez az omlékony halom megmozdulhat és a szakadék fenekére sodorhatja. Tédó gondolataiban csak a tur járt, amelyet hamarosan meglő. Felhúzta a kakast és célozni kezdett. A tur, amelyet kiválasztott, a másik helyre vonult át. Tédó kívárta, amíg megállapodik, újra rá akart célozni, de önkéntelenül leeresztette a puskáját. A kiszemelt tur játékba kezdett, olyanba, amelyet nem minden vadásznak adatik meg hogy láthasson. A hátsó lábaira ágaskodott, a fejét előreszegezve egy másiknak rontott, amely jóval lejjebb állt nálánál, egészen az omladék szélén. Hallatszott az összecsapódó szarvak csattanása. Az alsó tur mesterien felfogta az oklelést. Az ellenfelek helyeket cseréltek. Ugyanolyan elszánt nekiszökellés, szörnyű csattanás, és rendkívüli ügyes elhárítás. Újra helyet cseréltek. Nem lehetett tudni, mennyi ideig folytatódott volna ez a küzdelem, ha Tédó nem vet véget neki. A vadász fejében hirtelen egy ravasz ötlet született – egyetlen lövéssel leteríteni mind a két megtermett turt. A számítása megvalósult.

Abban a pillanatban, amikor a felső tur a hátulsó lábára ágaskodott és ellökte magát a szikláról, hogy a megszkott módon szökelljen egyet, Tédó belelőtt az alsóba, és mind a két ellenfél a vadász ravaszágának esett áldozatul. Az alsót a vadász golyója ölte meg, a felső pedig, nem ütközve ellenállásba, vele együtt repült le a mélybe. A vadász azonban nem sokáig örvendezhetett a sikerének. A lövés megriasztotta a többi turt. Futásnak eredtek. Egy perc sem telt el, s az egyikük a vadász feje felett tornyosuló omladék tetejére került. Szörnyű pillanat következett. Tédó látta, amikor a tur elugrik, miként mozdul meg a lába alatt az egyik kődarab, utána pedig a második és a harmadik. Még egy pillanat, s ez az omlékony halom megmozdult, szörnyű morajlással megindult lefelé a meredek sziklaszakadékon. Minden kövecske ezer másikat mozdított el a helyéről... A hangjának morajlása tíz versztányira³ is elhallatszott. Sötét porfelhő borította el az egész szurdokot.

Vége lett a hegyomlásnak. Valahol a szoros mélyén elhalt az utolsó visszhang is – elült a por is. A kiszögellésnek, amelyen Tédó állt, nyoma sem maradt.

Minden elsodort, mindent megsemmisített a sziklaáradat. 1893 (?)

(1) kaukázusi tur: (capra caucasica) kaukázusi vadkecske; a kelet-kaukázusi kecske hossza 130-150 cm, a tömege 45-80 kg; egy kelet-kaukázusi kecskescsorda 12 egyedből áll; füvekkel, levelekkel táplálkozik; a kelet-kaukázusi kecske a farkas és a hiúz zsákmányállata.

(2) arsin: orosz rőf, 71 cm

(3) verszta: verszt orosz hossz mérték, kb. 1 km

Kosztá Hetagurov (1859–1906)

Az oszét irodalom megteremtője, költő, próza- és újságíró, festőművész. Októberben Oszétiaiban ország-szerzte megünnepelték születésének a 150. évfordulóját. A 2009. esztendő Hetagurov-évnek szánták. Az ő nevét viseli a főváros, Vlajyikavkáz egyeteme is. A róla elnevezett legrangosabb oszét nemzeti művészeti díjat ebben az évben a Jászágrról és az alán hős múlt-ról filmeket készítő Temina Tuajeva filmrendező és forgatócsoportja kapta. Ugyancsak októberben ünnepték Vlajyikavkáz város jubileumát is. Ezeket az ünnepeken Jászberény város küldöttsége is részt vett.

Az anyagot közzé tette **Dr. Dobos László**, a Jászok Egyesületének ügyvivője

Közérdekű telefonszámok

Orvosi ügyelet: 06-37-341-040

Mentők: 104

Tűzoltóság: 105

Tűzoltóparancsnok (Jászfényszaru): 06-30-974-5690

Rendőrség (Jászberény): 107

Rendőrség (Jászfényszaru): 57-422-138,

mobil: 06-70-330-7626

TIGÁZ hibabejelentés: 06-28-430-488

Falugazdász: 06-30-598-1307

Vízmű: hibabejelentés munkaidőben: 06-57-422-631,

munkaidőn túl: 06-30-275-3350

Szennyvíz-ügyelet: 06-57-423-938

(munkaidőben) és 06-30-429-4195

ÉMÁSZ hibabejelentés: 06-40-282-828

Kleopátra Patika, Szabadság u. 40.:

06-57-424-046, 06-30-244-1456

„Mindenkinek van véleménye”!?

A február 3-i közmeghallgatás után el kellett gondolkoznom az újság jelmondatának tartalmán. Az eseményen összesen – az én számításom alapján – 70 fő vett részt, amiből összesen csak 12 személy nem köthető tágabb értelemben az önkormányzat különböző testületeihez, bizottságaihoz, intézményeihez. Az országos adatokat ismerve más településeken sem sokkal élénkebb a közéleti aktivitás. Ennek a ténynek több lehetséges oka is lehet, én csak kettőt említek meg.

A választók bizalmából a település ügyeit irányító képviselők (polgármester, önkormányzati képviselők, illetve tovább gondolva ezt: az intézményvezetők és dolgozók) jól végzik dolgukat. Így elég négyévente, a választásokon kifejezni a velük kapcsolatban érzett véleményünket.

A választók bizalmából a település ügyeit irányító képviselők (polgármester, önkormányzati képviselők, illetve tovább gondolva ezt: intézményvezetők és dolgozók) végzik a dolgukat. Úgy gondoljuk, hogy javaslataink nem sokat számíthatnak, ezért elég négyévente, a választásokon kifejezni az azokkal kapcsolatban érzett véleményünket.

Településünkön az országos átlagtól eltérően a pénzügyi, gazdasági helyzet a televíziót gyártó multinacionális cég jóvoltából nagyon kedvezőnek mondható. Ez az anyagi forrás az alapja a város infrastrukturális fejlődésének. Ez a fejlődés azonban

olyan gyors ütemű, hogy például a sokat emlegetett kerékpárút-beruházással kapcsolatban is elhangzott a következő hozzászólás a közmeghallgatáson: „A kerékpárút hóeltakarítását miért ilyen nagy mezőgazdasági vontatóval kell elvégeztetni?”

A másik hozzászóló az önkormányzat közlekedés-fejlesztési koncepciójáról érdeklődött a Polgármester Asszonytól. (A Pipafüstben két számmal ezelőtt tárgyaltuk ezt a témát, sajnos a kérdező nem olvassa az újságunkat.)

Én mindazonáltal elismerésem fejezem ki a kérdezők és hozzászólók iránt, mert ők szükségét látták, hogy az évente egy alkalommal megszervezett közmeghallgatáson az őket vagy szűkebb közösségüket érintő témában hallassák szavukat, véleményüket. Jó lenne, ha a lakosság mind nagyobb hányada használná ki ezeket a lehetőségeket, és véleményének hangot adna. Tudjuk azt, hogy ebben az évben két alkalommal lesz választás (országgyűlési és önkormányzati), de utána várhatóan csak négy év múlva lesz ilyen lehetőség. De véleménye, javaslata a cikluson belül is van a választópolgárnak és ennek elmondására nagyszerű alkalmak az ilyen közmeghallgatások, hogy „téli ál munkát” megszakítsuk, közös gondjainkat, problémáinkat kifejezésre juttassuk, és ezek megoldását elősegítsük.

Kaszai Tamás

Rendőrségi hírek

Tisztelt Lakosság!

Tájékoztatom Önöket az aktualitásokról és felhívom figyelmüket a városban közel múltban történt eseményekre.

Az idei év februárjában megrendezett Lakossági Közmeghallgatás alkalmával több észrevételt is tettek közrenddel kapcsolatosan, voltak akik a nyilvánosság előtt, míg mások a rendezvényt követően fogalmazták meg véleményüket. Érezhető, hogy az emberek érzékenyek a városukban működő rendészeti tevékenység színvonalára. Több pozitív, biztató hangvételű, illetve építő szándékú hozzászólás is elhangzott. Elsősorban a közlekedés biztonságának javításával kapcsolatos igényüket fogalmazták meg a hozzászólók, ezek megoldására kiemelt figyelmet fordítunk munkánk során.

A Rendőrség idei évi tevékenységére hatással lehet, hogy a Jászberényi Rendőrkapitányság egy összetett pályázati felhívást tett közzé a tavalyi év során, ennek keretében pályázati lehetőség adódott a Jászfényszaru rendőrség állományába történő jelentkezésre is. Az országos pályázat több hivatásos rendőr érdeklődését felkeltette, és amennyiben esetükben pozitív kimenetelű döntés születik, a Jászfényszaru városban dolgozó rendőri létszám bővülése valósulhat meg. A létszám bővüléssel egyenes arányban lesz növelhető a közterületi jelen-

lét, ami a város közbiztonsága tekintetében jelentős eredményekkel párosulhat.

Az év kezdete sem múlt el bűncselekmények elkövetése nélkül városunkban. Több esetben értek el munkatársaim eredményeket a bűncselekmények felderítésekor. Egy esetben több személyből álló fiatalokú társasággal szemben jártak el, akik egy betörést követtek el egy helyi lakos sérelmére. A helyszínről távozásuk során kerültek elfogásra. Másik alkalommal két Jászfényszarui lakos eltulajdonított kerékpárját sikerült Jászberényben lefoglalni, az ottani vasútállomáson. Az elkövetők a Jászberényig tartó utat vonattal tették meg a lopott kerékpárokkal. Nem volt nehéz az elkövetők dolga, hiszen a járművek lezáratlan állapotban voltak, csak a helyi járőrök gyors reagálása, adatgyűjtése segített az esetek felderítésében.

Köszönöm megtisztelő figyelmüket!

Terenyi Imre
r. hdgy.

Képviselői fogadóóra a Rimóczi Kastélyban

Önkormányzati képviselővé választásom óta érlelődött bennem a gondolat, hogy bizonyos időközönként találkozok Önökkel. Terveim szerint minden hónap első hetének keddjén, délután 17.00 órától szeretnék fogadóóra keretében lehetőséget biztosítani arra, hogy elmondhassák gondolataikat, észrevételeiket, javaslataikat. Elsősorban a civil élethez, a település fejlődéséhez kapcsolódó ügyekben várom az érdeklődőket. Helyszíne a Rimóczi Kastély civil referens irodája.

Mindezt azzal a szándékkal kívánom folytatni, hogy a városunkban élő emberek minél inkább megismerhessék a város vezetésének, képviselőtestületének elképzeléseit, és én, mint önkormány-

zati képviselő, minél közvetlenebbül tudjam közvetíteni az Önök igényeit, javaslatait. Természetesen nem biztos, hogy minden felvetett kérdésre a fogadóóra keretében tudok válaszolni, de tájékozódás után valamilyen módon (személyesen vagy elektronikus úton) az ilyen felvetések kapcsán is tájékoztatni fogom az érdeklődőket.

Mint városunk civil fórumának vezetője és civil referense, segíteni szeretném a működő civil szervezetek, civil csoportok munkáját, az együttműködési és a kínáló pályázati lehetőségek mind eredményesebb kihasználásáért.

Kovács Béláné Pető Magdolna

A 2010. január 13-i soron kívüli ülést Polgármester Asszony vezette, a képviselők közül hiányzott Kovács Béláné Pető Magdolna, Sinkovics Rajmund és Szakali János. Az ülésen egy napirendi pont szerepelt: a funkcióbővítő pályázattal kapcsolatos döntéshozatal.

Ennek keretében többek között a képviselőtestület egyhangúlag elfogadta, hogy az integrált városfejlesztési stratégia (IVS) sikeres pályázata alapján az Ipari Centrum Kft. alapító okiratát módosítja azért, hogy IVS-ben városfejlesztési feladatokat is a Kft-re bízva.

A testület felhatalmazta Polgármester Asszonyt, hogy „Jászfényszaru városközpontjának értékmegőrző megújítása” című pályázatot benyújtsa. Az ehhez szükséges önkormányzati önerőt 2011-2013. évi költségvetésében biztosítani fogja, melynek összege mintegy 281 millió Ft. A kivitelezés teljes költsége mintegy 808 millió Ft.

A képviselőtestület tudomásul vette, hogy az IVS-pályázathoz jóváhagyott önkormányzati önerőn kívül be nem építhető, projekten kívüli egyéb költségek is keletkeznek, melyet a polgármester folyamatosan mutat be.

Előzetes akcióterületi tervet hagytak jóvá, mely egyrészt a történelmi városmagot, másrészt az alvéget foglalja magában. Az IVS keretében a testület elfogadta az Antiszegregációs Tervet is.

Az ülésen a következő ügyeket tárgyalták az „egyebek” témakörében:

Tájékoztató

a képviselőtestület január 13-i és 20-i üléséről

A Gondozási Központ Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálatára írásban tájékoztatta a testületet, hogy a Héra Alapítványhoz benyújtott energiatámogatási pályázat eredményes lett. Az Alapítvány kuratóriuma összesen 315 ezer Ft-ot hagyott jóvá 36 család részére.

Az Önkormányzat pályázatot hirdet helyi civil szervezetek, egyesületek, csoportok, közérdekű tevékenységet végző helyi szervezetek részére Jászfényszaru érdekében a közösségben kifejtett tevékenységek részbeni finanszírozására. Az önkormányzat eredménytelennek nyilvánítja azon szervezetek pályázatát, melyek az elmúlt évi támogatás felhasználásáról határidőre, 2010. január 31-ig nem számolnak el. A pályázat benyújtásának határideje: 2010. február 24.

Zsámboki Sándor képviselő úr, a Művelődési Ház igazgatójának kérése alapján javasolta, hogy az elmúlt évről fel nem használt 250 ezer Ft-ot 50%-kal megemelve ez év tavaszán (április 17.) használhassák fel egy könnyűzenei koncert finanszírozására. Szabó Lászlóné képviselő asszony támogatásáról biztosította a javaslatot, mivel színterint a fiatalságnak egy igazán nívós, színvonalas koncertért el kell utazni a településről. Sajnos tudomásul kell venni, hogy

az előadók gázsija igen magas, de a fiatalok helyben történő szórakoztatása érdekében a koncertre fordítható összeg elfogadható. Hiszen tudomása szerint az első ízben szervezett Újévi Koncert is igen sokba került. Véleménye szerint Zoltán Erika művész mintegy 40 perces fellépése színvonalas szórakozást ígér. Ezt követően Tóth Tibor képviselő úr tájékoztatta a képviselő asszonyt és a testületet, hogy az Újévi Koncert bruttó 540 ezer Ft-ba került, több mint két óráig tartott. A neves komolyzenei művészek fellépti díja személyenként nem haladta meg a bruttó 50 ezer Ft-ot, a zenekar pedig fix összegért lépett fel. A testület végül a Művelődési Ház igazgatójának kérését támogatta.

Lovászné Török Magdolna igazgatóhelyettes asszony tájékoztatta a képviselőtestületet, hogy a FehérÉp Kft-vel hosszú évek óta húzódozó garanciális javítások elvégzésére jelentkezett a cég új építésmérnöke. Reményei szerint a hibákat hamarosan kijavítják, így remélhetőleg megszűnik az az áldatlan állapot, hogy az iskola déli oldalán lévő tantermekben olyan meleg van, hogy ablakot kell nyitni, az északon pedig szinte nyáron is ülnék a gyerekek.

A 2010. január 20-i soron kívüli ülést szintén Polgármester Asszony vezette, a képviselők közül hiányzott Sinkovics Rajmund, Szakali János, Kovács Tímea és Kiss Zoltán. Az ülésen két napirendi pont, illetve egyéb tájékoztatók szerepeltek.

Az első napirendben a háziorvosi állás pályázat elbírálására került sor. A pályázatra egy fő jelentkezett, de egyéb elfoglaltsága miatt az ülésen nem tudott részt venni. Így a Polgármester Asszony személyiségi jogokra hivatkozva, és írásos felhatalmazás hiányában annak tartalmát nem ismertethette. Tóth Tibor képviselő úr kérdésére azonban azt közölte, hogy a pályázó 64 éves. Ezt követően a testület úgy döntött, hogy a pályázatot újra ki kell írni.

Második napirendi pontként a Jászsági Többszempárt Társulás „Közösségi közlekedés fejlesztése a Jászságban” című pályázatához csatlakozott az Önkormányzat. Sikeres pályázat esetén a templomnál lévő buszváró átépítésére kerülhet sor.

Az egyebek között elhangzott, hogy az AVE Heves Kft. élére új ügyvezető igazgató kinevezésére került sor. Az új igazgató a testületi ülést megelőzően bemutatkozó látogatást tett az Önkormányzatnál és elmondta, hogy az Önkormányzat és az AVE közötti közszolgáltatási szerződés 2012-ben lejár. Ezt követően több képviselő az új kukák kiosztása körüli anomáliákról számolt be.

Kaszai Tamás

Közeleti Civil Hírmondó

Kiadja:
Bedekovich Lőrinc Népfőiskolai Társaság
Felelős kiadó: Kovács Béláné Pető Magdolna

Szerkesztőség:
5126 Jászfényszaru, Füst Sándor u. 1.
Fax: (57) 422-527 • E-mail: info@bedekovich.hu

Szerkesztőbizottság elnöke: Dr. Palencsár Csaba

Készítette: az Új Berea Kft.
Tel.: 455-9080, fax: 455-9081
e-mail: ujberea.kft@chello.hu

Felelős vezető: a Kft. ügyvezető igazgatója
ISSN 1789-6304

A lap megjelenését támogatja:

Szociális és
Munkaügyi Minisztérium

Nemzeti Civil
Alapprogram

Vendégeink voltak a jászárokszállási műkedvelő színjátszók

Heltai Jenő Naftalin című darabját adták elő a Görbe János Színjátszó Kör tagjai

Jászárokszállás sok neves színész, művészt adott a honi színművészetnek. Pethes Imre, Pethes Sándor, Görbe János, Kaszab Anna, Bordás György alakja máig emlékezetes, de Farkas Bálint is ismert művész. A színi tehetségeknek volt hol bemutatkozniuk, hiszen Jászárokszálláson az 1920-as évektől folyamatosan működtek színjátszó csoportok.

Volt időszak, amikor három, négy társulat is működött a városban. Ezek az előadások nagyon színvonalasak, élvezetesek voltak. Díszletekkel, jelmezekkel, gondos rendezői munkával állítottak színpadra egy-egy darabot. Egészen az ötvenes évek végéig működtek ezek a társulatok, melyek a helyi közösség összetartó erejét, a kulturális igényét is jól példázta.

A Jászárokszállási Népfőiskolai Társaság 1994. évben Méri Géza gyűjtése nyomán, könyv formájában jelentette meg a jászárokszállási népi színjátszás történetét. E könyv megjelenése után fogalmazódott meg az az ötlet, hogy a gazdag színjátszó múltat fel lehetne eleveníteni. Negyven év után a Népfőiskola Társaság kezdeményezésére, az Árok-szállási Baráti Körrel összefogva 1997-ben Kovács Béláné tanárnő vezetésével ez meg is történt. Azóta számos darabot adtak elő, közülük jó-néhányat a fényes színi közönség is láthatott.

Tóth Ede: A falu rossza, Móricz Zsigmond: Nem élhetek muzsikaszó nélkül, Móricz Zsigmond: Sári bíró, Molnár Ferenc: Doktor úr, Aldobolyi Nagy György: A Charley néjje, Somersset Maugham: Imádok férjhez menni, Aldobolyi Nagy

György-Romhányi-Katajev: Bolond vasárnap, Schönthan Ferenc és Pál: A szabin nők elrablása, Vajda Katalin-Fábray Péter: Anconai szerelmesek.

A Kör tagjai 2006 óta egyesületi keretek között végzik tevékenységüket, melynek célja:

a színházi kultúra terjesztése, színművek megismertetése; Jászárokszállás város lakossága részére rendszeres szórakozási lehetőség biztosítása; a város által rendezett rendezvények színesítése; színtársulatok találkozásánál való részvétel.

A darab, amellyel most felléptek nálunk, Heltai Jenő 1908-ban készült műve, a Naftalin, a magyar irodalmi humor új stílusát képviselte a múlt század elején.

A története – mondhatnánk – banálisan bonyolult, lehetővé téve ezzel a számtalan fordulatot és félreértést a darabban. „Főszereplője” egy szekrény, ahová mindig be lehet bújni a titkos légyottokra váratlanul betoppanó férj, vagy feleség elől. A fülledt nyári délutánon kezdődő játékot körüluggi a fojtott erotika, a váratlan fordulatok, a meglepetések izgalmak.

Mindenki ezt a helyszínt választja, de időpontot nem egyeztetnek és elkezdődik a nem várt, pikáns találkozások végtelenül mulatságos sorozata. Feleségek és férfiak, szerető és csábítók körtánca. Heltai széles jókedvében írhatta ezt a bohózatot, melyet Bolba Tamás fülbemésző dalai fűszereznek. Jó alkalmat ad a szereplőknek az önfeledt játékokra. Bohózatot játszani és rendezni azonban nagyon nehéz feladat, hiszen a jellem és helyzetkomikum megkívánja a rendkívül fegyelmezett játékot, mindenre a helyén kell lennie az adott pillanatban.

A darabból hiányzik a világgkép és az erkölcsi tanítás-nevetetésnek szánták. Ki-ki magára ismerhet a játék során.

Heltai Jenő az író, akinek a magyar kabaré sokat köszönhet, másokat megnevetetett, de magáról így ír: „Beszélni nem szerettem. Irtóztam a hangzatos szavaktól, ömlengéstől és az olcsó gyöngédség fitogtatásától. Barátaimat jobban szerettem, mint ők engem. Nem értettek meg, nem is fáradtak azon, hogy megértsenek. A humoristán nincs áldás. Annak az a fontos, hogy nevéssenek rajta.”

Legyen ez tanulság számunkra.
Nagyné Kiss Mária

Forrás: www.szoljon.hu

Zsámboki Richárd fotókiállítás Jászfényszaru

Nemrégiben a volt tanítványom fotókiállítására készültünk Jászberényben, a Lehel Vezér Gimnázium galériáján. A kiállítás anyaga már Jászfényszaru is megtekinthető. Ennek apropóján megkértük Ricsit, írjon pár sort önmagáról, hogyan jutott el immár második önálló fotókiállításáig. (szerk.)

„Bár számomra mindig elsőbbséget élveztek a reál-tantárgyak, mindig szántam időt a művészetekre. Általános iskolában a sok matek, fizika és egyéb verseny mellett ötödikes koromtól kezdve jártam képzőművészeti szakkörökre. Sokan mondták és én is tartottam attól, hogy gimnáziumban a versenyek mellett nem lesz időm ezekre a szakkörökre. Szerencsére nem így lett, bár sokkal kevesebb időm van foglalkozni a művészetekkel. A gimnázium rajz szakkörére járok mióta idekerültem és most tizenegyedikben fakultásnak is a rajzot választottam a matek és a fizika mellé.

Régebben szinte minden művészeti ágat kipróbáltam. A fotózással 2008 tavaszán ismerkedtem meg, ekkor kaptam az első komolyabb fényképezőgépet. Kezdetben csak önnön szórakoztatásomra fotóztam, később családi eseményeken és osztálykirándulásokon is magamra vállaltam a fotós szerepét. Még azon a nyáron hallottam, hogy alakulóban van Jászfényszaru egy fotóműhely – feliratkoztam leendő tagok listájára. Őszi a jászfényszarui Bedekovich Lőrinc Népfőiskolai Társaság szárnyai alá vette a csoportot és a gödöllői Duflex Fotográfiai Stúdió közreműködésével megalakult a jászfényszarui Fotóműhely. Kezdeti foglalkozásokon megtanultuk a portré-, táj-, és rendezvényfotózás alapjait. Tanárunk, segítőnk Samuné Tusor Mária, a Duflex Fotográfiai Stúdió alelnöke, fotóművésze volt. A sok munkának meg lett az eredménye, hisz a foglalkozások alatt készített fotókból egy közös kiállítási anyag készült, melyet 2009 januárjában a gödöllői Petőfi Sándor Művelődési központban mutattunk be. 2009 februárjában egy egész hétvégén balatoni kiránduláson vettünk részt, ahol olyan különleges témákat fotózhattunk, mint a jeges Balaton vagy a kötengerek. A műhelymunkának a Balatonszepezdi Népfőiskola adott helyet. Ekkorra már egy jól összeszokott „fotóalakulattá” váltunk. Innentől kezdve a városunk különböző rendezvényein fotóztunk és sok egyéb projektben is részt vettünk. Először iskolában, a jászberényi Lehel Vezér Gimnáziumban nyílt lehetőség arra, hogy az alkotóműhely keretében készített fotóimból egy önálló kiállítás készüljön. Nagy izgalommal vártam, hogy képeim végre eljuthassanak szülővárosomba is.

A kiállítás 2010. március 5-éig látható a Petőfi Sándor Művelődési Ház földszinti kiállítótermeiben. A Fotóműhely közös, Hagyományok, Emberek című kiállítása továbbra is megtekinthető ugyanitt az emeleti folyosón.”

Zsámboki Richárd

A következő sorokat az eddigi gyakorlattól eltérően teljes egészében az internetről merítettem. Mivel tudásom ebben a témakörben meglehetősen csekély, így nem akartam más tollalval ékeskedni, és saját tapasztalatként megfogalmazni azt. Mint lelkes, de amatőr borfogyasztó, aki csak ismerkedik a magyar kultúra ezen szegletével, igyekszem betartani a borkóstolás illemtanát is. Tegyük Önök is ezt, ezeken az esteken nem a lerészegedés a lényeg, nem fogunk egy-egy Bock bort üvegből egy nyeletre legurítani, de a bortól a szó pozitív értelmében mégis „megrészegedünk”. Tegyük ezt kulturáltan!

A kóstolás alatt bizonyos szabályokat illik betartani:

- Ne dohányozzunk, ne rágózzunk a kóstoló ideje alatt, bárhol is legyen az.
- Addig nem szabad megkóstolni az éppen kitöltött bort, amíg a bemutató személy fel nem szólítja rá a társaságot.
- Mindig maradjon a poharunkban egy kortynyi, amíg az adott borról beszélünk, mert esetleg valaki észrevétele miatt újra meg kéne kóstolnunk.

Illemtani leckék VI.

Hogyan viselkedjünk a borkóstolón?

- Soha ne adjuk oda a nekünk kitöltött bort másnak, öntsük ki a kiöntőbe, ha nem kívánjuk elfogyasztani.
- A kiöntőben levő folyadékot ne próbáljuk elfogyasztani, ne is említsünk ilyet. Ez olyan lenne, mintha a szemetesből akarnánk étkezni.
- Illetlenség a bort el nem fogadni. Ilyenkor, vagy a kóstoló előtt közöljük a problémánkat (gyógyszerszedés, gépjárművezetés) a házigazdával, vagy kérjünk keveset a poharunkba, és a kiöntőbe öntsük majd ki. Természetesen nézzük meg a színt és szagoljuk is meg.
- A visszakóstolás előtt ne koccintsunk, ne köszöntgessük egymást.
- Mindig figyeljünk oda a borról szóló személyre.
- Mindig reagáljunk a borra. A bor megköveteli, hogy szóljanak róla, de legalább a házigazdára vettet elismerő

pillantással jelezni illik, hogy értékeli a bort. A legnagyobb illetlenség, ha a bort „nem vesszük észre”.

- Akármilyen is a bor, valami jót kell találni benne, azt kell megemlíteni, a problémákat csak akkor mondjuk meg, ha a házigazda nyomatékosan felszólít rá.

- A visszakóstolás poharával köszöntsük a házigazdánkat, és köszönjük meg a kóstolót.
- Ne vegyünk elő semmilyen ételt, „rágcsálnivalót”. Csak a házigazda által felszolgált ételeket, italokat fogyasszunk.
- Pincében ne kopogtassuk a hordókat. Ez olyan, mintha a befőtteket mérném le a vendéglátóm kamrájában, vagy a pénztárcájában levő pénzt számolnám meg. Az egyik legnagyobb illetlenség.
- Ha az italhoz valamilyen ételt fogyasztunk, akkor ne szemteljünk, ne morzszáljunk, mert a legapróbb maradékon is káros mikroorganizmusok szaporodhatnak el, amelyek gondot okozhatnak a pincében.

Forrás: <http://www.krepuska-feszt.hu/borkostolo.html>

Nagy Ildikó